

Angående Habo Golf ABs samråd för vattenverksamhet inom Örestads golfbana

Höje å vattenråd yttrar sig härmed angående rubricerat samråd.

Bakgrund

Habo Golf AB, Örestads golfklubb, har för avsikt att hos Mark- och Miljödomstolen ansöka om tillstånd för att inom golfbanan utföra följande åtgärder:

- *I golfbanans norra del och längs Höje å norra gren lagligförklara, och där det behövs, reparera och höja befintliga vallar till nivån +1,6 m*
- *Lägga igen befintlig förbindelse, genom att anlägga en ny vall, mellan vattendraget och en damm på golfbanan så att den nya vallen ansluter till befintlig vall på +1,6 m*
- *För bevattningsändamål bortleda maximalt 75 000 m³ vatten per år (maximalt 50 l/s) från vattendraget till befintliga dammar på golfbanan*
- *Få rätt att under perioder med kraftig nederbörd eller liknande förhållanden från dammarna på golfbanan avleda vatten till Höje å i syfte att förhindra översvämning på golfbanan*

Bolaget är, innan ansökan skickas in till Mark- och Miljödomstolen, skyldigt samråda i frågan med Länsstyrelsen, tillsynsmyndigheten och särskilt berörda.

Generella synpunkter

Det första samrådsunderlaget (utskickat 2016-01-08) var bristfälligt och verkade inte vara helt färdigt utan hänvisade till kompletteringar som skulle inkomma samt i olika avseenden saknade samstämmighet mellan följebrevet från Nordic law, SWECO:s hydrauliska utredning samt WSP:s samrådsunderlag. Det var därför svårt att veta vad som gällde, vad vattenrådet skulle ha synpunkter på och ta ställning till. En uppdaterad hydraulisk utredning (daterad 2016-03-15) skickades till vattenrådet 2016-03-17. Vattenrådet lämnar här synpunkter på följebrevet, WSP:s samrådsunderlag och på den senaste versionen av SWECO:s hydrauliska utredning (daterad 2016-03-15).

Vattenrådet menar att efter den uppdateringen av den hydrauliska utredningen behöver handlingarna kompletteras, färdigställas, ha samstämmighet och skickas ut på nytt innan bolagets skyldighet om att samråda kan betraktas som uppfylld. Det som underlaget bl a behöver klargöras/kompletteras med är följande:

- *Konsekvensbeskrivning (MKB) för påverkan på djur- och växtlivet i vattendraget eftersom att det planerade vattenuttaget överskrider vattendragets vattenföring vid lägsta lågvattenföring.*

- WSP:s samrådsunderlag behöver uppdateras så att man där tar ställning till det senaste underlaget från SWECO.
- Förklara varför man simulerar resultat av vallar på nivån +2,2 m när vallarna endast ska höjas till + 1,6.
- Tydliggöra exakt var man avser att ta ut vatten från vattendraget.
- Ha samstämmighet mellan de olika dokumenten i alla avseenden
- Vara noggrann och konsekvent med användningen av de namnen på de berörda vattendragen, d v s Höje å huvudfåra, Höje å norra gren och Önnerupsbäcken.

Detaljsynpunkter

Vattenuttag

I samrådsunderlaget skiljer sig uppgifterna åt beträffande storleken på det maximala momentana vattenuttaget. I följbrevet från Nordic Law talas det enbart om en total bortledning om 75 000 m³/år. I WSP:s samrådsunderlag nämns det på sidan 10 om bortledning av maximalt 75 000 m³/år med ett uttag av maximalt 25 l/s under perioden 1/5-30/9, medan det i SWECOS hydrauliska utredning på sidan 12 nämns ett bevattningsuttag på maximalt 50 l/s. Det är därför svårt att veta vad som menas och vad vattenrådet ska ta ställning till.

Vidare är det i samrådsunderlaget otydligt exakt var vattenuttag kommer att ske, om vatten ska tas från själva Önnerupsbäcken eller från Höje å norra gren. Detta är betydelsefullt för resonemangen om påverkan från vattenuttaget på djur- och växtlivet i vattendraget. Enligt SMHI är medellågvattenföringen (MLQ) för Höje å norra gren tillsammans med Önnerupsbäcken där de mynnar i Höje å endast 20 l/s. Det betyder i sin tur att lägsta lågvattenföring är ännu lägre, enligt SMHI ca 16 l/s. Sannolikt kommer golfbanans största bevattningsbehov att sammanfalla med lägsta lågvattenföring i vattendraget. Bortleder man då, upp till 50 l/s, d v s mer vatten än vattenföringen i vattendraget, riskerar man att torrlägga vattendraget.

SWECOS hydrauliska utredning visar dock att även om det inte skulle vara något flöde alls i Önnerupsbäcken och Höje å norra gren skulle den delen av vattendraget inte bli torrlagd p g a att vatten från Höje å huvudfåra skulle fylla ut Höje å norra gren, även vid låg vattenföring. Detta skulle då kunna bero på att det är havets nivå som bestämmer vattennivån i Höje å vid lågvatten. Enligt resonemanget skulle vatten från Höjeå huvudfåra således söka sig upp i Höje å norra gren vid lågvatten snarare än att rinna ut i havet när golfbanan tar vatten från Höje å norra gren/ Önnerupsbäcken. Att detta verkligen sker behöver visas med inmätningar av bottenivåer vid bestämmande sektioner i Höje å norra gren. I samband med att Höje å norra gren leddes om för att passera genom Habo dammar 2001 anlades en tröskel i Höje å norra gren på nivån -0,00. Denna tröskel torde utgöra den bestämmande sektionen för inflöde av vatten från Höje å huvudfåra till Höje å norra gren. För att helt kunna förstå sammanhangen, hur vattnet rör sig i området vid olika tillfällen behöver det även åskåliggöras hur långt upp i vattensystemet som påverkan från havets sträcker sig vid olika havsnivåer.

Vattenrådet anser slutligen att det är fel att använda medellågvattenföring vid beräkningar av avsänkning av vattennivån i vattendraget eftersom det är vattenuttag vid lägsta lågvattenföring (LLQ) som utgör störst risk för skador på djur- och växtlivet i vattendraget. Bedömning av störningar på växt- och djurlivet saknas för övrigt helt i underlaget. Troligen vore det bättre att ta vatten direkt från Höje å huvudfåra. Då skulle påverkan på växt- och djurliv från vattenuttaget vara ytterst marginell.

Tabell på sidan 4 i SWECOS hydrauliska utredning

MHQ är inte såsom anges i tabellen "Medellågflöde" utan "Medelhögflöde"

Eftersom det är mest relevant att titta på eventuella skador på vattendraget vid lägsta lågvattenföring (LLQ) är det LLQ som behöver anges i tabellen. SMHI anger LLQ i vattendraget till ca 16 l/s. Exakt samma tabell, med samma fel, finns på sidan 18 i WSP:s samrådsunderlag.

Förändringar i översvämningsmönster till följd av höjning/reparation av vallarna

Vattenrådets generella inställning är att det, i det utdikade landskap som till stor del utgör Höje å avrinningsområde, finns ett stort behov av ytor som vatten kan flöda ut över och fördröjas på. Därför är vattenrådets mening att man inte ska valla in områden eller fylla igen svackor i landskapet där vatten kan samlas och fördröjas. I det sammanhanget skulle en golfbana kunna vara ett sådant område.

I SWECO:s hydrauliska utredning pratas det om vallar på +2,2 m och att utredningen kompletterats med simulering av effekten på vattennivåerna med vallar på +2,2 m.

Vattenrådet har svårt att förstå dessa simuleringar, som dessutom inte presenteras i kartform, eftersom vallarna i ansökan inte ska höjas till +2,2 m utan till +1,6 m.

Informationen förvillar snarare än beskriver situationen på ett tydligare sätt.

Beträffande resultaten av de modelleringar av olika scenarier som gjorts i SWECO:s hydrauliska utredning med vallar på +1,6 m som visar att andra områden än golfbanan kan bli översvämmade vid höga flöden i vattendragen torde detta vara en fråga mellan Habo golf AB och berörda markägare att reda ut. Även översvämningsarnas varaktighet är en fråga av betydelse i detta sammanhang. Vattenrådets generella inställning är dock, som nämnts ovan, att man i första hand ska behålla områden som vatten kan flöda ut över och fördröjas på. En annan fråga som är relevant i sammanhanget är vad som händer om man tar bort vallarna helt. Skulle golfbanan avvattnas snabbare då efter en översvämmning? Med mindre skador som följd.

Bortledning av överskottsvatten från golfbanan

Tillstånd till bortledning av överskottsvatten från golfbanan kan vattenrådet inte se några problem med förutsatt att det inte leder till översvämmning nedströms golfbanan.

Förbindelsen mellan greendamm och Höje å norra gren

I följebrevet anges att den vall som ska byggas för att täppa igen förbindelsen mellan greendamm vid golfhålet "Röd 5" sak anslutas till befintliga vallar på nivån +1,6 m (inget höjdsystem anges). I WSP:s samrådsunderlag anges att vällen ska byggas upp till +1,7 m (Höjdsystem RH2000). I övrigt har vattenrådet ingen synpunkt på detta. Frågan är kopplad till de översvämnningar som skulle ske på annan mark än på golfbanan om vallarna höjs till +1,6 m (se stycke om "Förändringar i översvämningsmönster till följd av höjning/reparation av vallarna").